

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Подільський державний аграрно-технічний університет
Краківський аграрний університет ім. Хугона Коллонтая
Білоруська державна сільськогосподарська академія
Академія сільськогосподарських наук Грузії
Факультет ветеринарної медицини і технологій
у тваринництві

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА,
ПЕРЕРОБКИ І ВИКОРИСТАННЯ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА**

МАТЕРІАЛИ
VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

---

26 листопада 2020 року

Кам'янець-Подільський
2020

Полноценное (детализированное) кормление с использованием высококачественных объемистых кормов позволяет без ущерба для продуктивности снизить расход, концентрированных кормов в зимних рационах овец на 20%.

Заключение. Для наиболее полной реализации генетического потенциала шерстной, мясной и молочной продуктивности высокопродуктивных тонкорунных овец в условиях Жамбылской области рекомендуются детализированные нормы их кормления. Применение разработанных норм позволяет повысить эффективность биоконверсии питательных веществ и энергии рациона в продукцию и увеличить продуктивность овец на 5. 13% при существенном снижении расхода кормов.

УДК 636.2.082

Фурсенко М. В., здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності

«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Ведмеденко О. В., кандидат с.-г. наук, доцент

Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет», м. Херсон, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ІНТЕНСИВНОСТІ РОСТУ ТЕЛИЦЬ НА ПОДАЛЬШУ ПРОДУКТИВНІСТЬ

Молочна продуктивність і відтворювальна здатність корів у значній мірі залежить від системи вирощування ремонтного молодняку. Прискорення темпів оновлення молочних стад потребує істотної перебудови організації і техніки вирощування ремонтного молодняку, що повинно базуватись на закономірностях їх індивідуального розвитку і сприяти формуванню тварин із міцною конституцією та високою продуктивністю [1].

Фенотиповий прояв продуктивних ознак є наслідком взаємодії спадкової основи організму (генотипу) з умовами навколишнього середовища, в яких він росте і розвивається. Тому можливість реалізації генетичного потенціалу продуктивності тварин кожної породи визначають такі елементи технології: рівень вирощування молодняку, спосіб утримання та рівень годівлі корів, показники відтворення й ветеринарного забезпечення тощо. Вища інтенсивність приросту живої маси телиць, особливо в період від народження до 6-ти міс. (800–900 г) і в перший рік життя (780– 800 г), є одним із способів формування високої молочної продуктивності тварин [2]. Зокрема, у практиці широко використовують інтенсивне вирощування телиць і осіменяють їх у віці 14–15 міс. за умови досягнення ними 80–85% живої маси та 95– 97% висоти у холці дорослих корів на час їхнього отелення (24–25 міс.) [3].

Найвищий рівень молочної продуктивності корів-первісток (понад 8,0 тис. кг молока за 305 днів закінченої лактації) досягнуто у стадах, де середньодобовий приріст телиць у віковий період 0–12 міс. доведено до рівня 820–850 г. Дотримання вказаних параметрів є передумовою формування високопродуктивних молочних стад, де підвищення ефективності виробництва молока буде забезпечено за рахунок скорочення непродуктивних витрат на утримання ремонтного молодняку і зростання чистого доходу від реалізації більших обсягів молока [4].

За надмірної годівлі телиць і заплідненні їх у більш старшому віці в них відмічається підвищене відкладання жиру в тілі, гірше розвиваються функції відтворення і в подальшому знижується молочна продуктивність [5].

У недорозвинених за живою масою дійних корів різко зменшується господарська цінність, оскільки в них спостерігається низький прояв майже всіх господарських корисних ознак, а тварини з надмірною масою не оплачують сповна продукцією (переважно молоком) кормів витрачених на її одержання. Для ремонтних телиць оптимальним є рівень вирощування, коли вони мають середньодобовий приріст 750 – 800 г [6].

Дослідженнями [3, 7] доведено, що ранній вік першого отелення (до 23-24 місяців) призводить до зниження рівня молочної продуктивності. Висока жива маса цих корів не компенсує втрати молока. Пізнє отелення (30-32 місяці і старше) також негативно впливає на подальшу продуктивність, як місцевих, так і імпортованих тварин. Інтенсивне вирощування ремонтних телиць позитивно впливає на відтворну здатність корів і на економічну ефективність їх використання.

Прибуток від реалізації додаткової продукції від корів, яких осіменяли до 20-ти місячного віку в середньому на 29,8–43,7% вищим, ніж від тварин більш пізнього осіменіння. В подальшому ці тварини мають кращі продуктивні і відтворні показники [4]. Є тенденція до збільшення зажиттєвого надою в корів з високою живою масою. Низькопродуктивні тварини (надій менше 3000 кг) мають (при народженні) живу масу нижчу на 13%, у 18 місяців – на 3% і при першому осіменінні – на 11% порівняно з тваринами, продуктивність яких за першу лактацію склала більше 4000 кг молока. Різниця за молочною продуктивністю за найвищу лактацію в групі цих тварин складає 1000 кг (19%), за вмістом білка в молоці – 0,1%, за молочним жиром – 20%.

За повноцінного вирощування ремонтного молодняка можна досягти високої молочної продуктивності та відтворної здатності корів. До того ж, це зменшується термін вирощування телиць та непродуктивний період використання тварин [8]. Інтенсивність росту телиць різних генотипів тісно пов'язана з рівнем молочної продуктивності. Зниження інтенсивності вирощування телиць у період від 18 місяців і до першого отелення не дає можливості тваринам повністю реалізувати свій генетичний потенціал та молочної продуктивності [9].

Отже, з метою формування економічно вигідних стад, комплектування первітками з високим потенціалом продуктивності і тривалості господарського використання, бажано впроваджувати в практику інтенсивне вирощування ремонтних телиць та здійснювати вибір оптимального часу їх осіменіння.

Література

1. Титаренко І. В., Буштрук М. В., Старостенко І. С. Вплив інтенсивності вирощування телиць на їх відтворну здатність та молочну продуктивність. Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. 2016. Т.4. №1. С. 260-266.
2. Басовский Н. З., Буркат В. П., Власов В. И., Коваленко В. П. Крупномасштабная селекция в животноводстве. Киев: Україна, 1994. 376 с.
3. Гавриленко М. Вимоги до росту і розвитку племінних телиць. Пропозиція. 2001. №8. С. 80-81.

4. Кругляк О.В. Формування високопродуктивних молочних стад як чинник підвищення ефективності виробництва молока. Економіка агропромислового виробництва. 2018. № 3. С. 24-30.
5. Колот І., Коровніков Г. Виробництво молока не може бути збитковим. Тваринництво України. 2003. №11. С. 4–6.
6. Безгин В.И., Поварова О.В. Безгин В.И. Влияние возраста и живой массы телок при первом оплодотворении на молочную продуктивность. Зоотехния. 2003. № 1. С. 24–25.
7. Бабарика І. Г. Вплив живої маси і віку першого плідного осіменіння на молочну продуктивність первісток. Проблеми зооінженерії ветеринарної медицини : зб. наук. праць. 2000. Вип. 6 (30). С.76–80.
8. Рудик І.А., Ставецька Р.В. Оцінка системи вирощування ремонтного молодняку. Вісник Білоцерківського державного аграрного університету. Біла Церква, 2002. Вип. 24. С.35–40.
9. Сірацький Й., Федорович Є., Ференц Л. Ріст і розвиток теличок західного внутріпорідного типу української чорно-рябої молочної породи. Тваринництво України. 2005. № 10. С. 18-19.

УДК 637.21.034: 6 11.69

Чорний О.Ю., студент II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
 Науковий керівник –Щербатюк Н.В., кандидат с.-г. наук, доцент,
 Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЗАЛЕЖНІСТЬ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ ВІД ГЕНОТИПУ

Українська чорно-ряба молочна порода є новоствореною на теренах України. При виведенні породи використовувались різні підходи, що привело до великого різномайття в породі.

Проте із за великої території розповсюдження породи і великої кількості ліній, це недостатньо добре вивчені різні поєднання ліній і їх вплив на розвиток вимені і продуктивність тварин подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи.

Дослідження проведені в ТОВ «Козацька долина 2006» Дунаєвецького району Хмельницької області. Вивчали морфологічні властивості вимені та молочну продуктивність тварин.

Лінійні проміри вимені показують, що корови подільського заводського типу мали добре розвинену молочну залозу і виражений молочний тип.

Форма вимені, форма дійок, їх розмір і розташування свідчать про добру придатність тварин до машинного доїння.

За основними промірами молочної залози піддослідних корів між тваринами окремих ліній спостерігається суттєва різниця.

Так, за обхватом вим'я тварин ліній Р. Соверінга та М. Чіфтейна поступалися ровесницям лінії Айвенго на 5,0 (P<0,05) та 8,3 (P<0,01), а лінії В.Б. Айдіала – на 5,4 (P<0,05) та 8,7 см (P<0,01) відповідно. За довжиною вимені різниця між коровами першої і другої групи становила 2,3 (P<0,02), першої і третьої – 2,6